

ДОКЛАД-АНАЛИЗ

на
ситуацията на целевите групи относно
предоставяните социални услуги и включване в
трудова заетост на лицата над 18 г. от целевите групи
в община Дългопол

септември 2017 г.

БГ БИОМАС ЕООД

РЕЗЮМЕ

Настоящият документ е разработен вследствие на изпълнение на проект „Активни за равни възможности“ по договор № BG05M9OP001-2.005-0014-C01. Съдържа информация относно предоставяните социални услуги в общността и включването в трудова заетост на лицата над 18 г. от целевите групи във връзка с изпълнение на дейност 1. Подобряване на достъпа до услуги за кариерно развитие, насърчаване участието на пазара на труда и възстановяване на трудовата активност на членовете на семейства с деца /включително с увреждания/. Съдържа четири раздела.

В Раздел 1 са посочени основните и специфичните цели и основните дейности предвидени в рамките на изпълнение на проект „Активни за равни възможности“.

Раздел 2 е озаглавен „Методология за работа“. Тук са посочени основанията за извършване на информирането и консултиране на целевите групи, анкетното проучване, индивидуалното психологично подпомагане и консултиране, връзката с останалите дейности от проекта. Описани са целите и очакваните резултати, включително подборът на анкетираните. В този раздел е представен и инструментариума на анкетното проучване, включващ анкетната карта и провеждането на анкетното проучване.

В Раздел 3 е представено описание на ситуацията в община Дългопол-обща характеристика, демографска характеристика, предоставени до момента социални услуги, анализ на трудовата заетост, проекти в сферата на социалните услуги-финансиране от община Дългопол и европейско финансиране.

Раздел 4 – Представяне и Анализ на резултатите от анкетното проучване, информирането и консултиране на целевите групи, и индивидуалното психологическо консултиране.

Раздел 1. ВЪВЕДЕНИЕ

Докладът-анализ се изготвя в резултат на изпълнение на Дейност 1 от проектното предложение: Подобряване на достъпа до услуги за кариерно развитие, насърчаване участието на пазара на труда и възстановяване на трудовата активност на членовете на семейства с деца /включително с увреждания/.

Дейността е база за останалите проектни дейности, т.к. тя включва определяне на представители на **целевите групи**/ хора с увреждания и членовете на техните семейства, икономически неактивни лица/, които ще бъдат включени в следващите проектни дейности. В рамките на дейността ще се идентифицират представители на целевата група. С цел набиране на подходящи кандидати за „социални асистенти“ ще се идентифицират икономически неактивни лица. При определянето ще се изследва професионалната квалификация на хората с увреждане и членове на семейства с деца с увреждания с цел получаване на актуална информация за образователния и професионален статус на целевата

група, както и нагласите им да повишават професионалната си квалификация и се включат в заетост.

В рамките на дейността се проведе:

- анкетно проучване сред 81 жители на община Дългопол - за установяване на степента на удовлетвореност от предоставяните до момента услуги за хора с увреждания, идентифициране на техните нужди и проблеми, отчитане на техните предложения за промени в общинската социална политика и предоставяните услуги.

- информиране и консултиране на целевите групи с цел осъществяване на информиран избор за включване в трудова заетост и квалификационни курсове в две от най-големите населени места на територията на общината – с. Цонево, с. Медовец.

- индивидуално психологическо подпомагане и консултиране на идентифицирани 18 лица с помощта на психолог на лица, които трудно могат да вземат самостоятелно решение и не са наясно със своите възможности, потенциал и желания така че те да могат да направят самостоятелен, информиран избор за образование, квалификация и трудова заетост.

Раздел 2. МЕТОДОЛОГИЯ ЗА РАБОТА

Поотделно ще се разгледат дейностите по анкетното проучване, информиране и консултиране и индивидуално психологическо консултиране.

2.1 Основни цели на анкетното проучване са:

Да се установи чрез анкетно проучване сред жители на община Дългопол за степента на удовлетвореност от предоставяните до момента услуги за хора с увреждания, идентифициране на техните нужди и проблеми, нагласата за включване в обучителни курсове, отчитане на техните предложения за промени в общинската социална политика и предоставяните услуги.

2.2 Основни цели на информирането и консултирането са:

Да се информират и консултират целевите групи с цел осъществяване на информиран избор за включване в трудова заетост и квалификационни курсове.

2.3 Основни цели на индивидуално психологическо подпомагане са:

Да се проведе индивидуално психологическо подпомагане и консултиране на идентифицирани лица с помощта на психолог на лица, които трудно могат да вземат самостоятелно решение и не са наясно със своите възможности, потенциал и желания така че те да могат да направят самостоятелен, информиран избор за образование, квалификация и трудова заетост.

2.4 Обект на изследването.

Обект на изследването са граждани на община Дългопол, попадащи в следните групи

- хора с увреждания;
- членове на семейството на хора с увреждания;
- членове на семейства на деца с увреждания;
- икономически неактивни лица;

2.5 ПОДБОР И НАЧИН НА ПРОВЕЖДАНЕ.

2.5.1 Анкетиране:

В **Подборът** на хора с увреждания, членове на семейството на хора с увреждания, членове на семейства на деца с увреждания и икономически неактивните беше извършен с подкрепата и съдействието на:

- Дирекция „Социално подпомагане” гр. Провадия, която предостави списъци на лица с увреждания на територията на община Дългопол.
- Представители на Общинската организация на инвалидите, с които съвместно бяха обходени възможно по-голям брой домове и проведени срещи с лица с увреждания и техните близки;
- Кметове и кметски наместници в общината, които подпомогнаха процеса по идентифициране на икономически неактивни лица.

Анкетирането се проведе от анкетьори в периода юни -август. Анкетирани са общо 81 жители на общината, като от тях 73 представители на целевите групи и 8 са близки и членове на семейства на хора с увреждания. Тяхното мнение и препоръки ще бъдат отчетени единствено за целите на анализа. На анкетирания се разясняваха целите на анкетното проучване. Анкетите не са анонимни. В края на анкетата се изписват телефон и населено място на анкетирания.

- Анкетни карти.

За целта на проучването е разработена анкетна карта с три части. Започва с обръщение към анкетирания.

Част А: За хора с увреждания.

Част Б: За членове на семейството на хора с увреждания включително и деца.

Част В: Икономически неактивни лица.

Анкетата не е анонимна. В началото на всяка анкета се задава въпроса за принадлежност към целевата група и притежаваното образование.

Част А . Анкетна карта „За хора с увреждания”.

Анкетната карта е стандартизиран въпросник, който съдържа 9 въпроса с възможност за избор на конкретен отговор. Започва с обръщение към анкетирания, което разяснява целите и очакванията от проучването.

Въпросите в анкетата са от затворен тип. Този тип въпроси предполагат отговор между предварително зададени възможности, което улеснява обработката на данните и съставянето на аналитични диаграми. На някои от въпросите в анкетата дават възможност при избор на отговор от изброените или липсата на подходящ, да добавят лично мнение.

Съдържание на анкетната карта.

I. В община Дългопол се предоставят следните социални услуги, ако ползвате някоя, отбележете коя от тях:

1. Личен асистент;
2. Домашен помощник;
3. Домашен социален патронаж;
4. Топъл обяд;
5. Не ползвам;

II. Ако сте отговорили положително на въпрос номер I, удовлетворени ли сте от предлаганата услуга:

1. Да, напълно;
2. Да, но има какво да се желае
3. Не;

III. Ако считате, че услугите се нуждаят от подобрене посочете какво би могло да се подобри:

IV. С цел подобряване на социалната политика и качеството на живот на хората с увреждания в община Дългопол, считате ли, че е необходимо предоставяне на друг вид социална услуга, различна от предоставените в момента:

1. Да;
Опишете вашето предложение:

2. Не;

V. Притежавате ли професионална квалификация:

1. Да,
каква;
2. Не;

VI. Желаете ли да повишите професионалната си квалификация или да придобиете нова:

1. Да;
Каква.....
2. Не;

VII. Бихте ли се включили в обучение за придобиване на професионална квалификация „Офис-секретар”:

1. Да;
2. Не;

VIII. Бихте ли се включили в обучение за придобиване на ключова компетентност 3 „Математическа компетентност и основни знания в областта на природните науки и технологиите”./ Развитие и прилагане на математическо разсъждаване за решаване на различни проблеми в ежедневиия живот/.

1. Да;
2. Не;

IX. Бихте ли се включили в обучение за придобиване на ключова компетентност 4 „Дигитална компетентност”./Умения за работа с компютър, интернет, електронна поща и др./

1. Да;
2. Не;

Част Б: За членове на семейството на хора с увреждания включително и деца:

Съдържа осем въпроса. В началото на всяка анкета се задава въпроса за принадлежност към целевата група и притежаваното образование. В края се нанася информация за контакт и населено място.

Съдържание на анкетната карта.

I. Работите ли в момента:

1. Да;
2. Не, посочете защо

II. Притежавате ли професионална квалификация:

1. Да,

посочете каква

2. Не;

III. Бихте ли искали да придобиете професионална квалификация и по каква специалност:

1. Да, посочете каква

2. Не;

IV. Бихте ли работили, ако има лице, външно за семейството/ социален асистент, личен асистент/, което да се грижи за човека с увреждане от Вашето семейство:

1. Да;

2. Не, защото.....

V. Ползва ли член от Вашето семейство някоя от следните социални услуги, предоставени от община Дългопол:

1. Личен асистент;

2. Домашен помощник;

3. Домашен социален патронаж;

4. Топъл обяд;

5. Не ползвам;

VI. Ако сте отговорили положително на въпрос номер V, удовлетворени ли сте от предлаганата услуга:

Да, напълно

Да, но има какво да се желае

Не

VII. Ако считате, че услугите се нуждаят от подобрене. Какво би могло да се подобри:

.....

VIII. С цел подобряване на социалната политика и качеството на живот на хората с увреждания и техните семейства в община Дългопол, считате ли, че е необходимо предоставяне на друг вид социална услуга, различна от предоставените в момента:

Да;

Опишете Вашето предложение:

.....

Не;

Част В: Икономически неактивни лица.

В началото се дава определение за икономически неактивно лице и се дават допълнителни обяснения. Съдържа четири въпроса.

Дефиниция: Икономически неактивно е лице, което не работи и не е регистрирано в Бюрото по труда.

I. Притежавате ли професионална квалификация:

1. Да, посочете каква

2. Не

II. Имате ли опит в полагане на грижи за лице с увреждания:

1. Да, за член от семейството.

2. Да, за лице, което не е член на семейството ми.
3. Не.

III. Бихте ли желали да започнете работа като „социален асистент” на лице с увреждания, извън кръга на Вашето семейство:

1. Да;
2. Не, защото.....

IV. Бихте ли се включили в обучение за придобиване на професионална квалификация/може и повече от един отговор/:

1. Социален асистент за подпомагане на деца с увреждания.
2. Социален асистент за подпомагане на възрастни.
3. Обучение за придобиване на ключова компетентност 3 „Математическа компетентност и основни знания в областта на природните науки и технологиите”./ Развитие и прилагане на математическо разсъждаване за решаване на различни проблеми в ежедневието живот/.
4. Друго, посочете какво

2.5.1 Информирането и консултирането:

С помощта на кметовете и кметски наместници на съставните на община Дългопол населени места, на представители на Организацията на инвалидите в община Дългопол, както и на служители на общинска администрация, и с цел насърчаване на равните възможности на хората с увреждане до заетост и пазара на труда, беше направено всичко възможно, информацията за стартиране на проекта и неговите цели да достигне до всички представители на целевите групи.

Информирането и консултирането на лицата от целевите групи да направят своя образователен, квалификационен и трудов избор, се проведе под две форми –групово и индивидуално.

Организиран и проведен бяха 2 информационни срещи в двете най- големи съставни села на община Дългопол – с. Цонево и с. Медовец. За срещите бяха уведомени и присъстваха жители на съответното и съседните населени села. На срещите присъстваха 23 лица.

Време за провеждане юни-юли.

Провежда се от изпълнителя и със съдействието на екипа на проекта.

2.5.2 Индивидуално психологическо подпомагане:

Предоставена информация от кметовете по населени места и екипа на проекта за икономически неактивните лица.

Идентифицирани 18 лица от целевите групи, 14 над 29 години и 4 под 29 години, за които в процеса на анкетирането, информирането и консултирането се установи, че трудно могат да вземат самостоятелно решение и не са наясно със своите възможности, потенциал и желания, така че те да могат да направят самостоятелен, информиран избор за образование, квалификация и трудова заетост. Беше проведено индивидуално психологическо подпомагане от специалист – психолог.

Време за провеждане-юни -август.

Провежда се от психолог нает от бенефициента.

2.6 Обработка на данните.

Анкетиране- обработката на данните започна след приключване на анкетното проучване. За анализ на резултатите е използван софтуерният продукт MS Excel.

След приключване на проучването е изработен подробен анализ с таблици и графики, които представят резултатите от проведеното изследване и на тази база са направени съответните изводи и препоръки в Раздел 4 от настоящият доклад.

Информирането и консултирането-присъствени списъци. Резултатите са описани в Раздел 4 от настоящият Доклад.

Индивидуално психологическо подпомагане – протоколи от срещите на психолога. Резултатите са описани в Раздел 4 от настоящият Доклад.

РАЗДЕЛ 3. ОПИСАНИЕ НА СИТУАЦИЯТА В ОБЩИНА ДЪЛГОПОЛ.

Община Дългопол се намира в област Варна и е разположена в източната част на Върбишкия балкан (Източна Стара планина). Граничи с общините: Долни чифлик, Провадия, Руен и Смядово. Границите на Дългопол са ограничени и очертани от контурите на реките Луда и Голяма Камчия. Има важно **Геостратегическото положение** - отстои на около 80 км от двата пристанищни града и туристически центъра – Варна и Бургас.

Територията на общината е 440,9 кв.км. и заема 11,5% от територията на област Варна и 3% от територията на Североизточен район на България (СИР, NUTS 2).

Територията на общината е богата на водни ресурси, което позволява развитие на поливно земеделие и трайни насаждения. На територията на Дългопол има два големи язовира - Цонево и Елешница. Язовир Цонево е седмият по големина в страната с дължина 28 километра и с пълен обем 330 милиона куб. метра. Водните течения и водни площи заемат 4,9 % от територията на общината.

Население и брой населени места, демографска статистика.

В Община Дългопол по данни на НСИ, към 31.12.2016 г. живеят 13 578 души. (2.9% от населението на Област Варна). По този показател в рамките на областта с по-голямо население (с изкл. на общ. Варна) са общините Провадия, Аксаково и Долни чифлик. Средната гъстота на населението е ниска – 31.6 души/кв.км (под средната гъстота на населението за Област Варна – 124.1 души/кв.км, за Североизточния район – 65.2 души/кв.км и за страната – 65.3 души/кв.км).

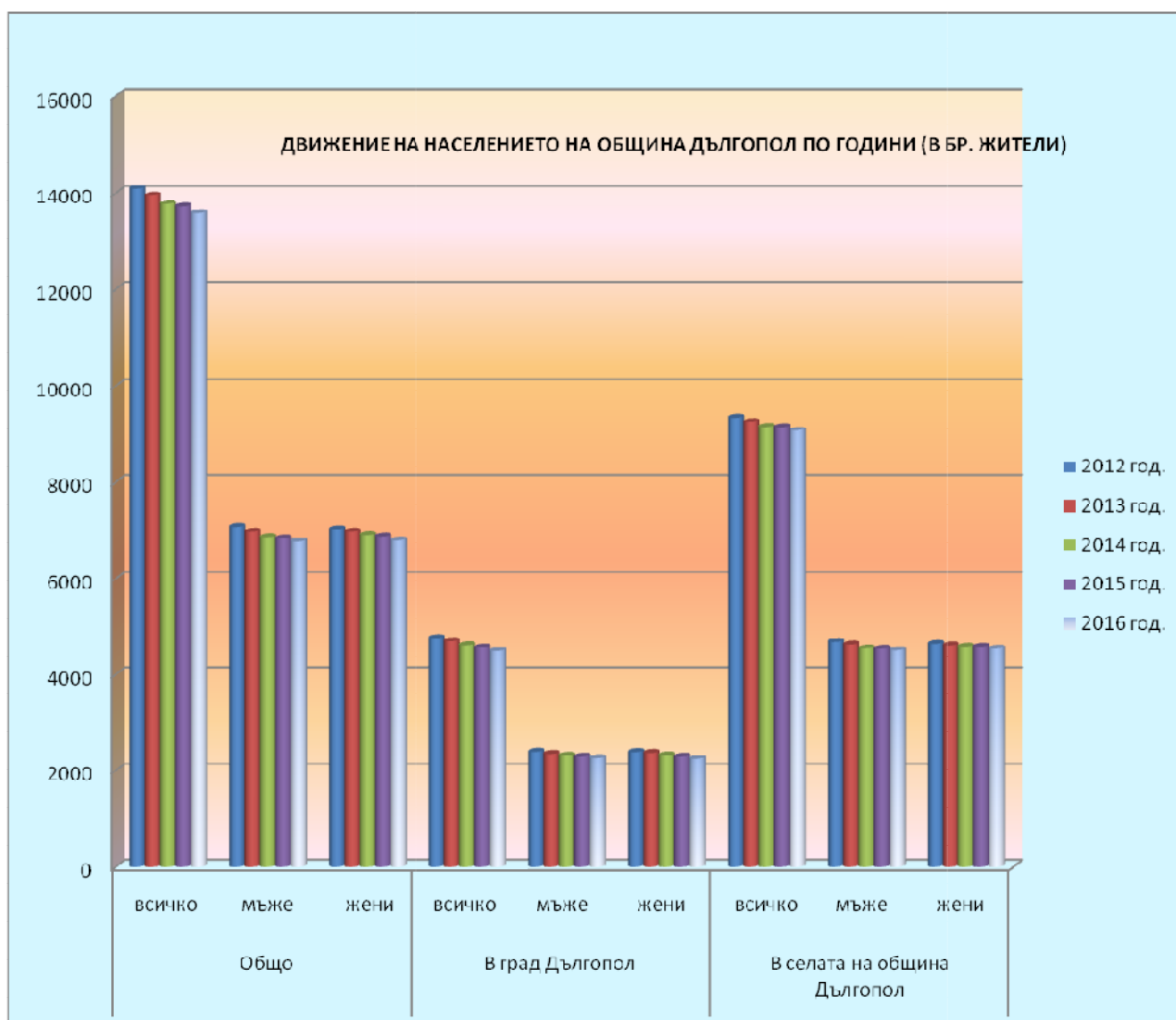
На територията на община Дългопол попадат 17 населени места – административния център град Дългопол и 16 села: Арковна, Аспарухово, Боряна, Величково, Дебелец, Камен

Дял, Комунари, Красимир, Лопушна, Медовец, Партизани, Поляците, Рояк, Сава, Сладка вода, Цонево.

Демографската ситуация в община Дългопол се характеризира с неблагоприятна възрастова структура, отрицателен естествен и механичен прираст и етническо многообразие. Наблюдава се увеличение на хората, подали молби за социална интеграция и ползващи технически помощни средства, както и на възрастни хора, които желаят помощ при тяхното социално общуване и обслужване.

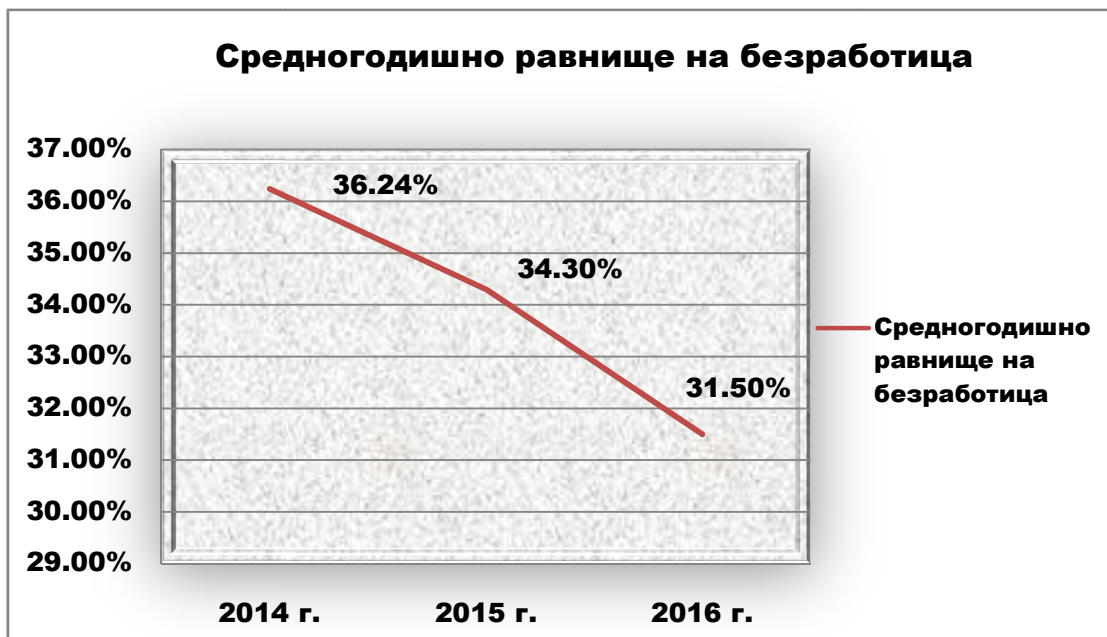
Интерпретирайки официалните данни от НСИ населението на община Дългопол по постоянен адрес бележи тенденция на намаление с 514 души от 2012 до 2017 г. Жителите на общинския център гр.Дългопол намаляват с 212 4,5% през анализирания период. В центъра на общината – гр. Дългопол е съсредоточено 33.2% (4 506 души) от общото население, а в селата – 66.8% (9 072 души).

За изследвания период положителен темп на нарастване на населението се наблюдава в с. Величково и с. Камен дял. С отрицателен, но по-малък от средния темп на намаление за селското население са селата Цонево, Медовец и Лопушна. Останалите села се характеризират с намаление на населението с темпове над средните за общината.

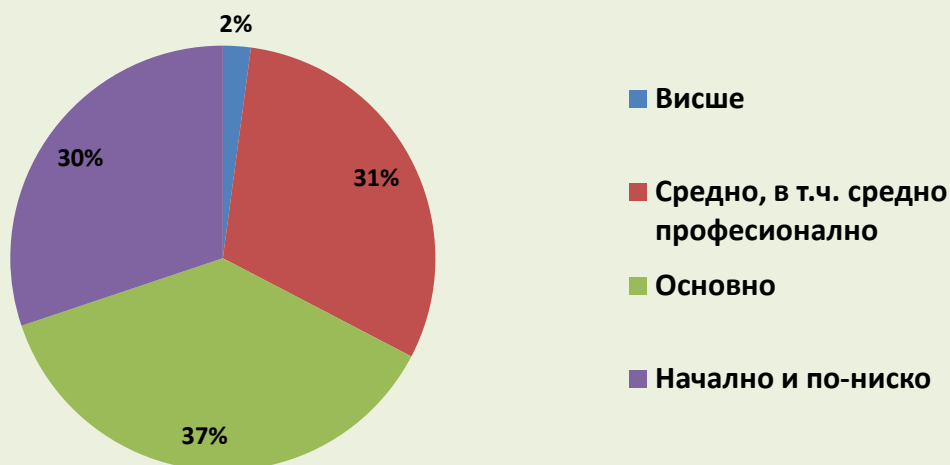

Трудова заетост.

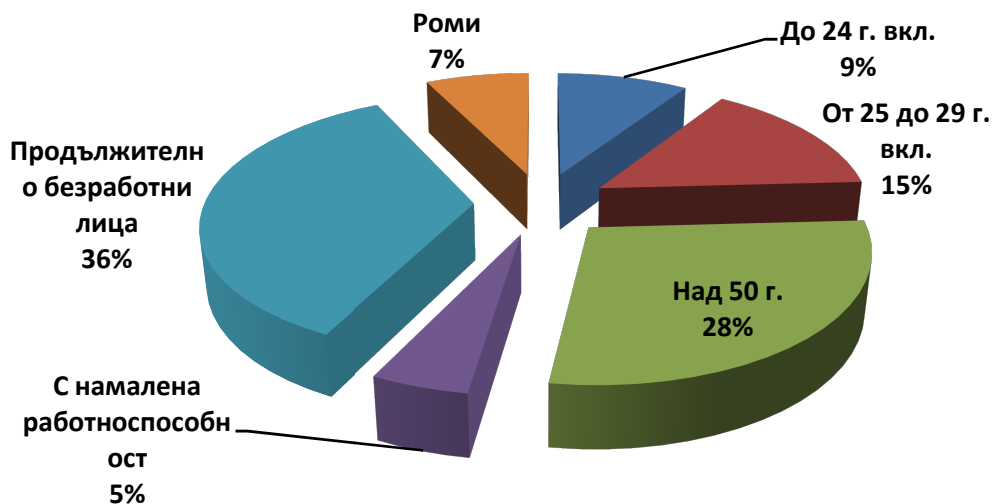
По данни на Бюрото по труда прави впечатление намаляващият процент на безработица, който все пак е много по-висок от средния за страната – 8.67% за 2016 г.

Регистрирани безработни по професионално образование за 2016 г.

Осигурени работни места за лица в неравностойно положение за 2016 г.

При регистрираните безработни по образование и професионална квалификация превес имат с начално и по-ниско образование и безработни без специалност.

Причините за ниските коефициенти на икономическа активност и заетост в община Дългопол са демографската криза, липсата на работни места и несъответствието между професионалната квалификация и пазара на труда, в следствие от реструктурирането на икономиката. Наблюдава се дефицит на квалифицирана работна ръка на регионално ниво (в райони намиращи се далеч от индустриални и административни центрове, планинските райони) и на подотраслово ниво (за някои професионални тенденции и професии).

Несъответствието между предлаганите и търсените квалификации е очевидно предимно в следните групи: незавършилите училище, млади хора, завършващи средно образование и тези без или с много ниско ниво на професионална квалификация. Това несъответствие се наблюдава също така в групите от хора с образование и професионални квалификации, но без стаж, както и в групата на продължително безработните. Бързо нарастват нуждите от квалифицирана работна ръка, свързани с въвеждането и използването на нови производствени технологии, информационни и комуникационни технологии. В същото време младите квалифицирани кадри предпочитат да пътуват и да работят в по-големите градове. В голям процент от случаите те напускат родните места.

Социални дейности:

Община Дългопол е приела Общинска стратегия за развитие на социални услуги Община Дългопол (2011 – 2015) и Общинска стратегия за развитие на социални услуги за деца и семейства в община Дългопол 2014 – 2016 г.

На територията на общината се предлага за социално слаби граждани услугата „Топъл обяд“ за 100 лица, Обществена трапезария за 81, „Домашен социален патронаж“. Към момента „Домашен социален патронаж“ се предоставя на 60 лица от гр. Дългопол, с. Аспарухово, с. Боряна, с. Сава, с. Цонево, с. Величково.

Приключени са 2 социални проекта:

1. Проект BG051PO001-5.2.07-0136 – C-0001 „Предотвратяване на социалната изолация на хора в неравностойно положение от община Дългопол ” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007 – 2013г,

2. Проект „Помощ в дома за нуждаещите се хора от община Дългопол” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007 – 2013г, бюджетна линия BG 051PO001-5.1.04 „Помощ в дома”

В момента продължава изпълнението на проект „Независим живот на хората в неравностойно положение”, по който са назначени 71 личен асистент и домашен помощник, които са се гриж

Община Дългопол е изпълнявала и др. социални проекти като партньор на Агенция за социално подпомагане по бюджетни линии «Алтернативи» и «Нови алтернативи» по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" 2014-2020 г., за предоставяне на соц. услуга «Личен асистент»

По последни данни на Дирекция «Социално подпомагане» гр. Провадия, броя на възрастните хора с увреждания са 1405 лица, което бележи увеличение с 29 лица в сравнение с 2016 г.

Предоставената информация за деца с увреждания е следната:

Таблица за деца с увреждания, разпределени по вид на увреждането

№	Вид на увреждането	брой	Населено място
1.	Детска церебрална парализа	7	с. Медовец, гр.Дългопол, с.Камен дял, с. Цонево
2.	Зрителни увреждания	2	с. Лопушна, гр. Дългопол, с.Величково
3.	Захарен диабет	1	с. Цонево
4.	Сърдечни заболявания	2	гр. Дългопол, с. Цонево
5.	Бъбречни заболявания	5	Гр. Дългопол
6.	Левкемия	1	с. Цонево
7.	Спинабифида	1	с. Лопушна, с. Партизани
8.	Умерена умствена изостаналост	7	гр. Дългопол, с. Цонево, с. Медовец, с. Поляците
9.	Даун	2	гр. Дългопол, с.Величково
10.	Мускулна дистрофия	1	гр. Дългопол
11.	Лека умствена изостаналост	2	гр. Дългопол
12.	Сколиоза	1	гр. Дългопол
13.	Епилепсия	3	гр. Дългопол
14.	Физическо увреждане	1	с. Камен дял
15.	Други	6	гр. Дългопол, с. Комунари, с. Медовец, с. Поляците, с.Партизани, с. Цонево
16.	Хидроцефалия	1	с. Поляците

Таблица за деца с увреждания, разпределени по степен на увреждането

№	Степен на увреждането	Брой деца
1.	От 50% до 70%	22
2.	От 70% до 90%	8
3.	Над 90%	12

Деца в риск 68 бр.

По чл.9 от ППЗСП за 2016 г. са подпомагани 279 лица, което наново бележи ръст от 59 лица от 2015 г.

На територията на общината няма развити социални услуги за деца. Предоставяните към момента социални услуги за деца в общността са съсредоточени основно в областния център и съседни общини. За по-тежки случаи на деца в риск се ползват услуги на ЦСРИ в гр. Провадия.

Не са развити социални услуги по превенция на изоставянето на деца в институции, които да оказват подкрепа на родители и деца, да подпомагат отглеждането и възпитанието на децата, да оказват училищна подкрепа, да информират на децата за техните права и отговорности, услуги за свободното време на деца. Към момента се предоставя услугата социален асистент за деца с увреждания, но капацитетът е твърде ограничен. Не са развити услуги за рехабилитация и интеграция на деца с различни видове заболявания от типа на дневен център със седмична грижа. Приемната грижа е слабо развита. Не са развити мобилните (амбулантни) услуги. Такива услуги биха имали ефект върху маргинализирани етнически групи, живеещи в условията на гето; правонарушители; проституиращи младежи; зависими; с психични заболявания и др., които сега не са обхванати от системата на социалните услуги.

Най-развита услуга в общността за възрастни хора е Домашният социален патронаж, която се финансира и предоставя единствено от Общината. Услугите Личен асистент, Социален асистент и Домашен помощник са добра алтернатива на институционализирането на възрастни самотни хора и на хора с тежки увреждания. Към момента те се предоставят основно по ОП „Развитие на човешките ресурси“. По тази програма работи и общинска администрация в момента. Няма развити услуги в общността за стари хора и хора с увреждания.

Положително би било да се разкрие ЦСРИ и в гр. Дългопол, което е заложено и при изпълнениена настоящият проект.

Раздел 4 – Представяне и Анализ на резултатите от анкетното проучване, информирането и консултиране на целевите групи, и индивидуалното психологическо консултиране.

4.1 Анкетно проучване.

Анкетното проучване се проведе сред четири групи от лица, като 3 са целеви групи по проекта. Отчетено е мнението и на членове на семейства на хора с увреждания, като лица имащи най-близък поглед върху проблемите и нуждите на хората с увреждания, с цел подобряване и доразвиване на социалните услуги и на социалната политика.

- хора с увреждания;
- членове на семейството на хора с увреждания;
- членове на семейства на деца с увреждания;
- икономически неактивни лица;

За всяка целева група по проекта бе разработен отделен въпросник с подходящи въпроси за представителите на целевата група. Анкетирани са 81 лица от четирите групи. 73 са лица представители на целевите групи по проекта, при по част от тях са се идентифицирали в повече от една целева група и са попълнили повече от един раздел, затова са обработени резултати на 86 представители на целеви групи. 45 представители са се определили като икономически неактивни лица, но при проверка в Бюрото по труда 7 се оказа, че са

регистрирани като лица търсещи работа. Въпреки това тяхното мнение е отчетено за целите на анализа. 12 от лицата са се определили като на представители на повече от една целева група-10 са едновременно икономически неактивни и членове на семейства на деца с увреждания, 1 лице се е самоопредило, като представител трите целеви групи по проекта, а 1 лице е икономически неактивно и лице с увреждане

А. Резултати от анкетното проучване сред представителите на хората с увреждания. Анкетирани бяха 30 лица от целевата група.

От анкетиранияте най-голям процент /67%/ не ползват социални услуги, предоставяни от общината. Причина за това е, че лицата обикновено ползват услуги предоставяни на национално ниво, както и ограниченията за двойно финансиране на едни и същи услуги и лица в рамките на финансиране по проекти. Услугите, които най-често се ползват от лицата са „личен асистент“, и „домашен помощник“, които се предоставят в рамките на проекти, финансирани от ЕСФ, както и услугата по предоставяне на топъл обяд в рамките на проект „Топъл обяд“, финансиран от Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, Операция тип 3 „Осигуряване на Топъл обяд 2016 -2019“.

От ползващите социални услуги 90 процента са отговорили, че са доволни от предоставянето на услугите, което говори за високо качество на предоставяне на услугите от страна на община Дългопол. Анкетиранияте са изразили мнение, че е необходимо по-дълъг период на предоставяне на услугите личен асистент и намирането на устойчив модел за нейното предоставяне, както и разнообразяване на услугите, които се предоставят за хората с увреждане.

Всички анкетирани лица са изразили, че е необходимо подобряване на политиката относно предоставянето на социални услуги от страна на община Дългопол. Една от тези възможности е предоставянето на различни форми на заетост. Ето защо следващият въпрос към анкетиранияте е относно тяхната професионална квалификация.

На въпроса: Притежавате ли професионална квалификация? Шестдесет процента са отговорили, че не притежават такава. Седемдесет и три процента са отговорили, че желаят да

повишат квалификацията си и да придобият нова, които говори за готовност да се включат в различни квалификационни форми на обучение. Въпреки готовността си да се включат в квалификационни обучения едва 8 анкетирани от 30 заявяват интерес да са включат в обучение за „офис-секретар“, което е заложено да се организирано в рамките на проекта.

Не висок е процента на заявите желание /43%/ от анкетирани да се включат в обучение за придобиване на ключова компетентност 3 „Математическа компетентност и основни знания в областта на природните науки и технологиите”. Придобиването на тази компетентност би способствало за развитие и прилагане на математическо разсъждаване за решаване на различни проблеми в ежедневието.

Въвеждането на информационните технологии в ежедневието е провокирало тяхната готовност за включване в обучение за придобиване на ключова компетентност 4 „Дигитална компетентност”, което ще способства за развитие на техните умения за работа с компютър, интернет, електронна поща и др. Желание за участие в обучението са заявили 66%.

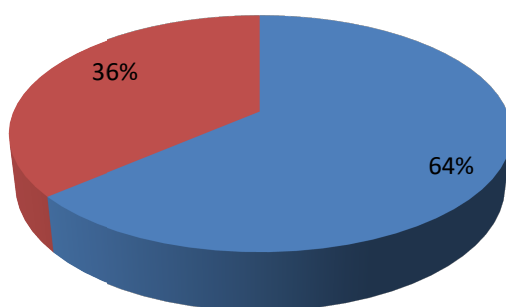
Б. Резултати от анкетното проучване сред членове на семейството на хора с увреждания, включително и деца. Анкетирани бяха 11 лица от целевата група.

Всички от анкетирани /100%/ са заявили, че в момента не работят, поради необходимостта да се грижат за членове на семействата си, които са в невъзможност за самообслужване и са зависими от техните грижи.

Същевременно 91 % от анкетирани не притежават и професионална квалификация, което е още една причина те трудно да намерят работа и да се реализират на пазара на труда. **На въпроса: Бихте ли искали да придобиете професионална квалификация и по каква специалност?** Шестдесет и четири процента са изразили такова желание по специалности свързани с компютърните технологии, само едно лице е заявило, че предпочита професионална квалификация „Личен асистент“, което би подобрило качеството на предоставяната от него услуга спрямо неговия близък. Разбираемо е желанието на членовете на семействата на хората с увреждане към специалности различни от предоставянето на услуги в домашна среда, предвид необходимостта им да водят социален живот, независим от грижите им за техния близък.

Бихте ли искали да придобиете професионална квалификация и по каква специалност?

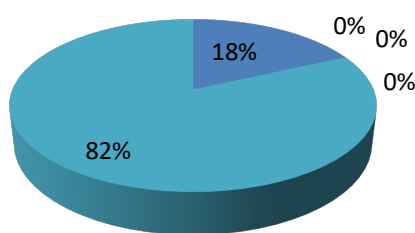
■ ДА ■ НЕ

Същевременно интересен е факта, че 82% нямат готовност да работят при осигурен личен или социален асистент, който да се грижи за техните близки. Резултата от въпроса е обясним с факта, че голямата част от анкетираните са майки на лица с увреждане и нямат готовност да поверят децата си на грижите на външни лица.

Ползва ли член от Вашето семейство някоя от следните социални услуги, предоставени от община Дългопол?

■ Личен асистент; ■ Домашен помощник;
■ Домашен социален патронаж; ■ Топъл обяд;
■ Не ползвам;

Представителите на тази целева група не ползват социални услуги предоставяни от община Дългопол с изключение на 2 лица, които ползват социалната услуга „личен асистент“. Резултата е обясним с факта, че членовете на семействата на хора с увреждане са поели изцяло грижата за тях. От ползващите услугите „личен асистент“ всички отговарят, че са удовлетворени от качеството на предоставяните услуги. Анкетираните са изразили мнение за подобряване продължителността на предоставяната услуга, както и за увеличаване на капацитета ѝ на територията на община Дългопол.

Осемнадесет процента от анкетираните са заявили, че за подобряване качеството на живот на хората с увреждане е необходимо въвеждането на нови социални услуги интегрирани здравно-социални услуги, рехабилитационен център за двигателна, психологическа и логопедична рехабилитация за децата.

В. Резултати от анкетното проучване сред представителите на икономически неактивни лица. Анкетирани бяха 45 лица от целевата група.

Според терминологията на проекта и насоките за кандидатстване по процедурата „Активно включване“ икономически неактивно лице е лице, което към дата на влизане в дейности по проекта не е част от работната сила (не е нито работещо по трудово или служебно правоотношение, нито лице регистрирано в „Бюрото по труда“ като безработно), няма регистрирана фирма на свое име и не участва в съдружие на юридическо лице.

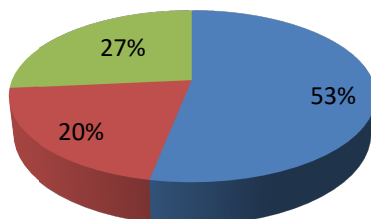
Седемдесет и един процента /71%/ от анкетираните отговарят, че не притежават професионална квалификация, което е и една от **причините лицата трудно да намерят реализация на пазара на труда.**

В рамките на проекта се предвижда организирането на обучение за придобиване на професионална квалификация по специалността „социален асистент“. В тази връзка е зададения въпрос: Имате ли опит в полагане на грижи за лице с увреждания?, който следва да отчете реалното ниво на практически опит на анкетираните лица в дейности сходни с предмета на обучението.

Имате ли опит в полагане на грижи за лице с увреждания?

- Да, за член от семейството.
- Да, за лице, което не е член на семейството ми.
- Не.

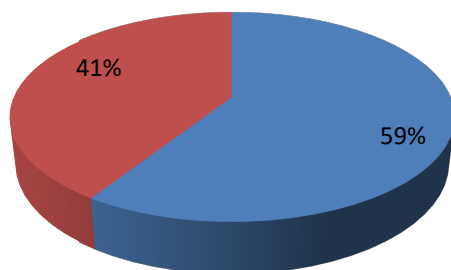

Петдесет и три процента /53%/ от анкетираните полагат грижи за болен член на семейството си, което възпрепятства тяхната активност на пазара на труда. Общо 73 % имат опит в полагането на грижи за лица с увреждания и зависими от чужда помощ лица, което е добър признак за психическата подготвеност на тези лица към този вид трудова дейност.

Оптимистичен е факта, че анкетираните изразяват готовност да работят като социални асистенти и извън кръга на семейството си, което е предпоставка за професионална ангажираност като социални асистенти. Сравнително висок е процента на лицата 41%, които биха предоставяли услугата социален асистент единствено на своите близки.

Бихте ли желали да започнете работа като „социален асистент“ на лице с увреждания, извън кръга на Вашето семейство?

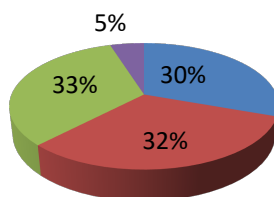
- ДА
- НЕ

Видно от графиката по-долу анкетираните икономически неактивни лица изразяват готовност за включване в обучения за придобиване на професионална квалификация „социален асистент“, предимно на възрастни хора. Анкетираните имат желание за включване в обучение по придобиване на ключова компетентност 3.

Бихте ли се включили в обучение за придобиване на професионална квалификация или ключова компетентност?

- Социален асистент за подпомагане на деца с увреждания.
- Социален асистент за подпомагане на възрастни.
- Обучение за придобиване на ключова компетентност 3
- Друго, посочете какво

4.2 Информирание и консултиране на целевите групи.

Проект „Активни за равни възможности“ е насочен към идентифициране и насърчаване за участие в пазара на труда на лица с увреждания, техните семейства и икономически неактивни лица.

Повечето от тези лица се намират в социална изолация поради заболяване, увреждане или грижа за болен член на семейството, неработещи но и нетърсещи активно работа, обезкуражени.

С помощта на кметовете и кметски наместници на съставните на община Дългопол населени места, на представители на Организацията на инвалидите в община Дългопол, както и на екипа на проекта, и с цел насърчаване на равните възможности на хората с увреждане до заетост и пазара на труда, беше направено всичко възможно, информацията за стартиране на проекта и неговите цели да достигне до всички представители на целевите групи.

Информирането и консултирането на лицата от целевите групи да направят своя образователен, квалификационен и трудов избор, се проведе под две форми – групово и индивидуално.

Организиран и проведен бяха 2 информационни срещи в двете най- големи съставни села на община Дългопол – с. Цонево и с. Медовец. За срещите бяха уведомени и присъстваха жители на съответното и съседните населени села. На срещата в с. Цонево присъстваха 11 лица. На срещата в с. Медовец присъстваха 12 лица.

Присъстващите бяха запознати с общата цел на Проекта: Подобряване качеството на живот на хората с увреждания и техните семейства, повишаване на мотивацията им за независим и самостоятелен начин на живот чрез предоставяне на равни възможностите за заетост на тези лица, осигуряване на социални услуги с цел улесняване на техния достъп и на членовете на техните семейства до заетост в община Дългопол., и двете специфични цели:

Специфична цел 1: Подобряване на достъпа до услуги за кариерно развитие на хората с увреждания и насърчаване участието им в пазара на труда, възстановяване трудовата активност на членовете на семействата, полагащи грижи за хора с увреждания. Целта ще допринесе за постигане целта на процедурата „Активно включване” за подобряване на достъпа до кариерно развитие и насърчаване участието на пазара на труда и възстановяване на трудовата активност на семействата с деца, както и за постигане целите на Инвестиционен приоритет 1 „Достъп до заетост за търсещите работа и неактивни лица, включително трайно безработни и лица отдалечени от пазара на труда, а също и чрез местните инициативи за заетост, и подкрепа за мобилността на работната сила” на Приоритетна ос1 „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места” на ОП „РЧР”;

Специфична цел 2: Улесняване достъпа до заетост на уязвимите групи и хората, които полагат грижи за близки с увреждания чрез осигуряване на нови за община Дългопол социални услуги за хора с увреждания и възрастни хора в риск. Целта ще допринесе за постигане целта на процедурата „Активно включване” за реализация на комплексни действия в посока улесняване достъпа до заетост на уязвимите групи, включително и чрез предоставяне на иновативни социални и здравни услуги, за предоставяне на възможности за връщане на пазара на труда на лицата, които полагат грижи за близките си, както и за постигане на специфичните цели на Инвестиционен приоритет 2 „Активно приобщаване, включително с оглед насърчаване на равните възможности и активното участие и по-добра пригодност за заетост на Приоритетна ос №2 „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване” на ОП „РЧР”.

Срещите имаха за цел осъществяване на информиран избор за включване в трудова заетост и квалификационни курсове за получаване на професионална квалификация на лицата от целевите групи.

За лицата с увреждане -обучение за придобиване на ключови компетентности 3 и 4, „Математическа компетентност и основни знания в областта на природните науки и технологиите” и „Дигитална компетентност”, както и професионално обучение за „Офис – Секретар”.

На икономически – неактивните лица беше разяснена възможността да се включат в курс за професионално обучение „Социален асистент”, за подпомагане на деца и възрастни, както и в обучение за придобиване на ключови компетентности 3, „Математическа компетентност и основни знания в областта на природните науки и технологиите”.

На всички присъстващи и изявили желание беше извършено анкетиране. Със своите мнения и предложения анкетираните лица ще спомагат за качественото и ефективно предоставяне на социалните услуги и повишаване удовлетвореността на потребителите.

Обходени бяха домовете и на лица с увреждания, и икономически неактивни лица, които не са присъствали на груповите информационни срещи, за разясняване на възможността за включване в обучения, и връщане на пазара на труда.

За лицата от целевите групи, за които в процеса на анкетирането се установи, че трудно могат да вземат самостоятелно решение и не са наясно със своите възможности, потенциал и желания така че те да могат да направят самостоятелен, информиран избор за образование, квалификация и трудова заетост, беше проведено индивидуално психологическо подпомагане от специалист – психолог.

4.3 Индивидуално психологическо консултиране.

През периода юни-юли е извършено индивидуално психологическо консултиране на 18 неактивни на пазара на труда лица от населените места в община Дългопол. 14 са над 29 години и се включват в целевата група по проекта, а 4 са под 29 години, но за целта на доклада – анализ е направено консултиране и на тях с цел възможност за активиране на пазара на труда. Лицата са идентифицирани по време на информационните срещи в населените места, срещите с кметовете и по време на анкетирането. Списъка с лицата, нуждаещи се от индивидуално психологическо консултиране е предоставен на психолога по проекта от БГ БИОМАС ЕООД - Изпълнител по проучването и анкетирането на икономически неактивните лица.

Консултираните лица са от 6 населени места в общината – селата Боряна, Аспарухово, Цонево, Лопушна, Медовец и гр.Дългопол. От тях 9 лица са мъже и 9 жени. На възраст те са: от 18 до 30 г.- 4 лица; от 30 до 50 г. – 7 лица и над 50 г. – 7 лица. От консултираните 2 лица са с деца с увреждания и 3 лица са с увреждания.

Индивидуалното психологическо подпомагане и консултиране на идентифицирани лица имаше за цел да подпомогне лица, които трудно могат да вземат самостоятелно решение и не са наясно със своите възможности, потенциал и желания така, че те да могат да направят самостоятелен, информиран избор за образование, квалификация и трудова заетост.

По време на консултирането бе установено, че младите хора до 30 години губят желание и надежда да търсят работа чрез Бюрото по труда, след като дълъг период от време не им се предоставя възможност за това. Половината от тях виждат развитието си в чужбина. При втората възрастова група от 30 до 50 години се откриха няколко проблема: невъзможността да търсят заетост в други населени места поради различни семейни проблеми и обвързаности. Такъв е проблемът и с жените, които гледат болни членове от семействата си – възрастни или деца. При последната група – лицата над 50 г. проблемът е, че са в работоспособна възраст-не могат да се пенсионират, но и не могат да си намерят работа. Една трета от тях вече са изпаднали в апатия, примирили са се с положението и бъдещето си. Не търсят възможности за заетост, изпадат в изолация, затварят се в себе си.

В резултат на психологическото подпомагане и консултиране 88.8 % от лицата са променили нагласите и желанията си, като в следствие са заявили желание да бъдат обучавани, наети на работа по проекта или да се регистрират отново в Бюрата по труда. Останалите 11.2% твърдо са останали на позицията си – да си търсят работа и да си осигуряват доходи извън страната.

В последвалия подбор на лица за обучение и работа по проекта, след като отговарят на останалите критерии за подбор, от психологически подпомогнатите и консултирани лица са наети или включени в обучение общо 4 лица./ 5%/

Психологическото консултиране и подпомагане показва, че психологическите нагласи у хората могат да бъдат променени, така че неактивните лица да бъдат активирани сами да търсят възможности за заетост и промяна на живота.

Изводи

От направения анализ на ситуацията на целевите относно предоставяните социални услуги и включване в трудова заетост на лицата над 18 г. от целевите групи в община Дългопол, след извършените дейности- анкетно проучване, информиране и консултиране на целевите групи и индивидуално психологическо консултиране се налагат следните изводи:

- Голям е процентът на хората, които не ползват социални услуги, предоставяни от общината-ползват услуги предоставяни на национално ниво-„личен асистент,, и „домашен помощник“, които се предоставят в рамките на проекти. Тези, които ползват услуги от общината са доволни от предоставянето на услугите, което говори за високо качество на предоставяне на услугите от страна на община Дългопол.
- До настоящия момент на територията на общината няма развити социални услуги за деца.
- Ниското образователно ниво е основна пречка за придобиване на професионална квалификация, което ограничава достъпа до пазара на труда.
- Тежки заболявания или грижата за членове от семейството с физически увреждания е втората основна причина, голяма част от анкетираните да нямат или да не търсят работа.
- Две трети от анкетираните принципно желаят да повишат квалификацията си и да придобият нова, което говори за готовност да се включат в различни квалификационни форми на обучение, но само около 3 % реално могат да осъществят това желание.
- Повече от половината желаят придобиване на специалности свързани с компютърните технологии. Изборът на специалности, различни от предоставянето на услуги в домашна среда, се обуславя от необходимостта да водят социален живот, независим от грижите за техния близък.
- По-голямата част от анкетираните /82%/ нямат готовност да работят при осигурен личен или социален асистент, който да се грижи за техните близки. Те биха предоставяли услугата социален асистент единствено на своите близки. Анкетираните майки на деца с увреждане също нямат готовност да поверят децата си на грижите на външни лица. Фактор за това е и липсата на работни места.
- Голямата част от трите групи искат подобряване качеството на живот на хората с увреждане чрез въвеждането на нови социални услуги: интегрирани здравно-социални услуги, рехабилитационен център за двигателна, психологическа и логопедична рехабилитация за децата.

- Информационните срещи дадоха положителни резултати при осъществяване на информиран избор за включване в трудова заетост и квалификационни курсове за получаване на професионална квалификация на лицата от целевите групи.
- Психологическото консултиране и подпомагане промени психологическите нагласи на близо две трети от консултираните и тази услуга би могла успешно да се предлага и развива в бъдеще.

Посочените резултати и направените изводи в този доклад могат да се използват като база за останалите проектни дейности - определяне на представители на целевите групи/ хора с увреждания и членовете на техните семейства, икономически неактивни лица/за включване в следващите дейности по проекта.